

Stichting

MEMORIAAL

ter bevordering van literatuur en kunst

Nieuwsbrief 14, februari 2014

In deze Nieuwsbrief willen we nogmaals aandacht besteden aan Gisèle die na haar honderdste verjaardag op 27 mei 2013 gestorven is. Joke Haverkorn die bijna zestig jaar geleden in samenwerking met Gisèle in Amsterdam de weverij "De Uil" heeft opgericht, schrijft haar herinneringen over hun langdurige vriendschap. Het doet het Bestuur genoegen hiermee een andere Gisèle te presenteren dan het vrij Libelle-achtige beeld dat in de fictieve roman "Gisèle" van Suzan Smit (2013) naar voren komt.

Rest ons nog aan te kondigen dat de boeken over Chris Dekker "El gran bal. Leven en werk van Chris Dekker 1922-1996)", Uitgeverij Van Gruting 2005 en Vincent Weyand "Aan der dromen torentrens. Werk en leven van Vincent Weyand 1921-1945)", Uitgeverij Van Gruting 2008, tegen gereduceerde bedragen van respectievelijk 9.95 Euro en 12 Euro bij ons besteld kunnen worden.

IN MEMORIAM Gisèle (11-09-1912 - 27-05-2013)

Noblesse oblige

Wie Gisèles honderdste verjaardag op 11 september 2012 in het souterrain van haar huis heeft mee gemaakt, zal die gebeurtenis niet gauw vergeten. Want daar werd ineens duidelijk hoe ver haar liefde reikte en uit hoeveel verschillende kringen deze bestond. Het was of je aan de rand van een draaikolk stond waaruit iedere keer opnieuw een vergeten beeld opdook. Van 'de' vrienden, waarmee alles begonnen was, was bijna iedereen, afgezien van een paar overlevende, al gestorven. Ze waren in de minderheid. Maar alle andere vrienden, uit al haar andere kringen van de huidige burgemeester van Amsterdam, Eberhard van der Laan, tot aan familieleden uit eigen land, de USA, Frankfort en Londen, de burens van de gracht en van de kerk, die van de straat en uit de broodjeswinkel om de hoek, waren gekomen om haar te feliciteren. Ze ontving iedereen, groot en klein, jong en oud met dezelfde liefdevolle blik en aandacht en alhoewel zij dankzij doofheid en vergeetachtigheid vaak niet wist, wie ze voor zich had, verliet iedereen haar verjaardagsfeest dolgelukkig met het gevoel dat nou juist hij of zij degene was, wiens bezoek het allerbelangrijkste geweest was. Het was een sprookjesachtige belevenis om al die gelukkige mensen met Gisèle als middelpunt mee te kunnen maken. Het was ook een typische Gisèle-belevenis omdat waar ze ook was, Gisèle altijd het middelpunt was.

Het volgens haar eigen zeggen eens zo eenzame meisje dat een groot deel van haar jeugd in streng katholieke internaten door nonnen was opgevoed, had toen ze eindelijk bevrijd was gedurende haar lange leven niet alleen gedroogde blaadjes, stenen, vlindervleugels, aan strand gespoelde schelpen en ander strandgoed verzameld maar vooral ook mensen. Mensen van wie ze altijd en onophoudelijk veel gehouden heeft. Je zou het ringen van liefde kunnen noemen die gedurende haar lange leven om haar heen cirkelden en die ze altijd in evenwicht probeerde te houden. Deze ringen waren aan veranderingen onderhevig. Net als haar kunst. En die veranderingen zag ze graag als metamorfoses van zich zelf en de haar omringende dierbaren. Metamorfoses zijn ook in haar werk een steeds terugkerend onderwerp.

Want de ervaring had haar geleerd dat veel wat hecht leek en bestendig, in de loop der tijd broos en breekbaar kon worden. Dat vriendschappen voor het leven gesloten uit elkaar braken en Gisèle zelf zo trouw, leed tot aan het einde van haar leven aan het uit elkaar vallen van de oorspronkelijke vriendenkring. Niets was haar dierbaarder dan harmonie vooral onder haar eigen dak. En nergens was ze zo sterk in als het herstellen ervan. Zo belde ze me op een zondagmorgen op om me te vragen asjeblijft met haar naar het ziekenhuis te gaan, naar Manuel Goldschmidt, die dankzij onenigheid na zestig jaar samenwonen het huis had verlaten en nu doodziek opgenomen was. Ik zie Gisèle nog staan in die donkere verdrietige kamer van het Slotervaartziekenhuis, Manuels hand in de hare en hem toesprekend, hem dankend voor alles wat hij voor het Castrum Peregrini, de oorspronkelijke gemeenschap van 'haar' vrienden gedaan had. Beide waren ze in tranen. Op de weg terug zei ze: "ik ben blij dat je me naar hem toe gebracht hebt". Voor Gisèle moest zelfs een moeilijk afscheid, zoals dat van Manuel, in harmonie genomen worden. Zo was ze of dit is ze: trouw tot aan het bittere einde van haar eigen leven aan die verre droom in angstige oorlogstijden geboren en aan Manuel, die aan de verwerkelijking daarvan, zijn hele leven had mee gewerkt.

Gisèle zo zeker in het realiseren van trouw en vriendschap heb ik echter zelden of nooit deze grote woorden horen gebruiken. Ze had ze niet nodig omdat de inhoud ervan permanent in haar wezen aanwezig waren.

Lang geleden, in 1956, ik was net met Gisèle gaan samenwerken, vertelde ze mij op een avond de oorsprong van die droom, haar oorlogsvonturen in geuren en kleuren. In de blauwe walm van vele sigaretten - we rookten toen nog allebei - trokken de beelden van het klein groepje onderduikers en hun naasten aan mij voorbij: de inval van de Grüne Polizei, Buris ontsnapping in de witte piano, de tocht van Gisèle en Guido op de fiets met houten banden naar Kamp Amersfoort om Simon te "redden", de avonden waarin werd voor gelezen en getekend bij een oliepitje, de kou, de honger, de spanning en vertwijfeling, kortom ik beleefde het oorlogsverhaal in zijn oorspronkelijke versie, een versie waaruit later een bijna mythologisch verhaal zou ontstaan over de magie van vriendschap en dichtkunst. En ik begreep die avond dat het gevoel van saamhorigheid dat in Gisèles huis, 10 jaar na data, nog zo voel- en tastbaar was, uit deze noodsituatie in de laatste oorlogsjaren geboren, zeer essentieel voor haar gebleven was. Een saamhorigheid die na de oorlog nog vele jaren zou voortduren en in een stichting zijn bestand zou krijgen.

Wat mij toen aan Gisèles vertelkunst opviel en in onze lange vriendschap mij altijd weer verbaasde, was haar bescheidenheid. Weliswaar was ze veelal het middelpunt en ook vaak de drijvende kracht achter datgene wat in en om haar gebeurde maar dat was ze ogenschijnlijk bij toeval. Het leek vaak of ze die rol niet zelf gekozen had. In het verhaal over de oorlogstijd verzweg ze hoe belangrijk ze geweest was voor het overleven van haar onderduikers. Alsof de terbeschikkingstelling van haar Amsterdamse pied à terre aan een paar vluchtelingen met hun mentor Wolfgang Frommel geen gevaar voor eigen leven had betekend, haar bezoek aan de beruchte ss Kommandant Lages van Amsterdam om toestemming te verkrijgen om Simon, een jongen, die in Kamp Amersfoort vast gehouden werd, te bezoeken, niet met risico's verbonden geweest was net als haar voortdurende zoektocht naar eten, bonkaarten en valse persoonsbewijzen.

Toen ze jaren later voor haar uitzonderlijke moed officieel beloond werd met het Israelische Ereteken Yad Vashem(1996) vond ze dat bijna pijnlijk. Net als de toekenning van het Bundesverdienstkreuz (1987), dat ze weliswaar met gratie uit de handen van de toenmalige Duitse ambassadeur ontving en de Ridderorde van Oranje Nassau(2011) uit de handen van burgemeester van der Laan van Amsterdam. Telkens opnieuw werd zij beloond voor haar levenslange inzet voor anderen. En telkens opnieuw vond ze de eer eigenlijk niet nodig.

Want Gisèles lange leven werd getekend door het oeroude aristocratische devies: noblesse oblige. Waarbij je gerust kunt zeggen dat deze 'noblesse', eerder voortkwam uit de diep gelovige familie van de kant van haar vader dan uit de aristocratische familie van haar Oostenrijkse moeder. De streng katholieke familie 'met de natste naam van Nederland' was in de tweede helft van de 19^e en begin 20^e eeuw in Amsterdam nauw betrokken geweest bij de bouw o.a. van ziekenhuizen, kerken en musea. En deze manifestaties van sociale betrokkenheid waren voort gekomen uit het trotse besef van een katholieke minderheid die zich

eindelijk geëmancipeerd mocht noemen en zijn macht kon laten gelden in het zo door en door protestantse Nederland.

Gisèle was geheel in deze traditie opgevoed. Niet alleen thuis en bij haar grootouders aan de Herengracht maar ook in haar avontuurlijke jeugd in de USA. Ze had daar als kind weliswaar gespeeld met Indianen kinderen, maar ze verbleef het grootste gedeelte van die jaren in de strenge internaten van de kloosterorde van het Heilig Hart (Sacré Coeur). Een opvoeding die beroemd en berucht was en nog steeds is voor zijn strenge religieuze inhoud. Over deze tijd heeft G. nooit veel verteld behalve dan: 'dat ze zich nooit zo eenzaam heeft gevoeld als in die jaren'.

Marijke Heuff: 1981 Gisèle op Paros

Ik ben er van overtuigd dat Gisèle na die ervaren eenzaamheid, toen ze in 1929, 18 jaar oud in het gezelschap van haar ouders voorgoed terugkeerde naar Europa, die terugkeer voor haar betekende dat ze op zoek zou gaan naar vrijheid en een eigen leven.

Dat laatste heeft ze ook gevonden. Haar wens om kunstenares te worden ging meteen in vervulling en de vrijheid veroverde ze in vliegende vaart. Eerst in Parijs, en later door de ontmoeting met haar leermeester Joep Nicolas. In de paar jaar dat zij Joeps leerlinge en assistente was heeft ze niet alleen de schilder- en glazenierskunst geleerd maar bovenal de kunst van leven. Joep was een bonvivant, had een warme vrolijke familie en een vriendenkring van schrijvers, dichters en beeldende kunstenaars van velerlei pluimage. Ook was de Nicolasfamilie minstens zo internationaal georiënteerd als Gisèles eigen familie. Suzanne Nicolas, Joeps vrouw, kwam uit België, haar zuster Maria was getrouwd met Aldous Huxley en men sprak in de dagelijkse omgang Frans, Engels en Vlaams of Nederlands.

In deze omgeving leerde Gisèle om creatief te zijn, geld te verdienen met haar eigen werk en haar fantasie en gevoelens de vrije loop te laten. Deze jaren legden ook de basis voor haar kunst. Die in vogelvlucht reikt van de Limburgse kleurrijke stillevenen en portretten – in opdracht van of uit plezier geschilderd-, via de vele grote en kleine pentekeningen uit de oorlogstijd, veelal ontstaan als illustratie bij de in bange nachten voorgelezen teksten en van de door het heldere licht van Paros geïnspireerde werken tot aan de kleine speelse aquarellen, die in Londen zijn ontstaan. En het maakte Gisèle ook tot één van Nederlands beste glazeniers en ontwerpster van monumentale wandtapijten.

Helaas verlieten de familie Nicolas in 1939 uit angst voor de tweede wereldoorlog Nederland, hun vele vrienden en meubels achterlatend. Gisèle heeft beide overgenomen. De meubels zijn tot op vandaag op de vele etages van Herengracht 401 terug te vinden. En dankzij één van Joeps best vrienden Adriaan Roland Holst, ontmoette zij Wolfgang Frommel en zijn twee vrienden Buri en Billy. Een nieuw hoofdstuk brak voor haar aan. Had ze door Joep al de magie van de schilderkunst leren kennen Wolfgang Frommel bracht haar in de oorlogsjaren als medicijn tegen angst en isolatie de dichtkunst bij.

Na alle ellende van de oorlog leek het zinnig een kunstzinnige gemeenschap voor te staan en om in harmonie met veel jonge mensen iets nieuws te beginnen. Zo werd al gauw op de vele etages van het huis aan de Herengracht geschilderd, geposeerd, een tijdschrift uitgegeven en beleefde Gisèle zeer productieve jaren in haar vriendenkring waaruit uiteindelijk de stichting Castrum Peregrini met uitgeverij voortkwam.

Wie Gisèle was en hoe zij van ons en wij van haar hielden kan ze het best zelf vertellen. Ze heeft Luitpold Frommel, mij en onze dochters eind 1981 in Rome, waar we toen woonden, bezocht. En in de dagen die ze bij ons doorbracht in de Biblioteca Hertziana boven aan de Spaanse trap, hebben we samen de restauratie van de Sixtijnse Kapel bezocht. We waren de steigers naar Michelangelos fresco's opgeklommen en hadden oog in oog gestaan met zijn schilderkunst. We reisden ook met haar naar Ravello en Paestum. Plaatsen die haar dierbaar waren. Na terugkomst schreef ze ons:

“Die Römische Reise war und bleibt. Täglich denke ich zurück an das erlebte...nur Höhepunkte: unser Wiedersehen – Helena und Julia...Michelangelo's Sistina: der Aufstieg, die atemlose Nähe seines Zacharias, sein David und Goliath – seine Judith und Holofernes. Man spürte die Hand, den Pinselstrich – er war so nahe wie noch nie, die Farben überraschend – ein grüner Rock wurde violett in der Falte, die Delphische Sybille greifbar...

Noch türmen sich die Eindrücke. Dann ein neuer Zauber: ich stehe unter der Kuppel in der Mitte der Loggia der Villa Madama. Drei grosse Bögen: vor mir die Terrasse. Weiss dominiert und im Weiss ein unfassbar zierliches Spiel von terracotta, gold und blau – ein blau das manchmal grün ausschlägt – Raffaels Traum. Meiner auch.

Wie im Märchen wachsen drei Tempel aus dem wilden Gras. Helena macht wunderbare Kränze...bekränzt schreiten wir zwischen den Säulen. Poseidon freut sich. Die Sonne macht die Tempel glühen. Zu lange darf man aber nicht in Götterhäusern bleiben – purpurschwarze Wolken und Wind jagen uns fort.... Träume ich – lagen wir zusammen im hohen Gras, unter Olivenbäume, beim Gallinaio? Haben wir wirklich die Löwen im Duomo(Ravello) gestreichelt? Den Jonas im Wahlfisch ein- und aussteigen sehen? ....

Morgen werden wir um den (Weihnachts) baum stehen, Wolfgang, Manuel, Claus, Christiane, Angrid.

Wolf, Luc und ich und die Kerzen werden sich spiegeln im grossen Fenster und Wolfgang wird uns von der Geburt Christi aus den Evangelien lesen.....Dann wenn es ganz still ist im Raum, werden wir einander anschauen und an euch denken und Küsse über die weisse Dächer nach Rom senden...man kann nur dankbar sein, dass es so innige Freundschaft gibt.."

Gisèle was dol op cirkels en trok deze om de kern van haar leven in al hun nuances van licht naar schaduw, van het onverwachte violet in de groene plooi van een van de gewaden van Michelangelos profeten tot de kerstboom in haar atelier hoog boven de besneeuwde daken van Amsterdam.

Marijke Heuff: 1981 Gisèle op Paros

Gisèle is op 27 Mei van dit jaar in haar eigen huis gestorven. Het met licht overgoten atelier aan de Beulingstraat, waarin ze de afgelopen jaren voornamelijk had doorgebracht, werd in de laatste maanden voor haar dood teruggebracht tot een overzichtelijke, intiem hoekje. De grote ruimte met haar cirkelschilderijen aan de muur, archieven, fotocollecties, boeken en andere kostbaarheden waren door de grote houten deuren afgesloten. Het kleine witte bankje met de Schotse plaid, waarop Gisèle graag lag te rusten, was voor de houten deuren aan de keukenzijde geschoven. Bezoekers werden spaarzaam toegelaten maar kwamen nog steeds. En af en toe werden zelfs nog aan het marmeren tafeltje in de keukenhoek saucijzenbroodjes van Lanskroon gegeten. De communicatie was tot een minimum terug gebracht en bestond hoofdzakelijk uit het elkaar aankijken, voelen, en innig toe knikken. Gisèles leven liep voel- en zichtbaar ten einde.

Op zaterdag 1 juni verliet Gisèle haar huis in een eenvoudige houten kist bedekt met bloemen. Een lange stoet van vrienden en familieleden volgden te voet langs de stille gracht de begrafenisauto. Op de Paleisstraat stonden twee donkerblauwe 'koninklijke' bussen klaar om het hele gezelschap naar Spaarnwoude te brengen. Waar Gisèle begraven zou worden in besloten kring, tussen de dierbaren die haar al waren voor gegaan.

Het kerkje in Spaarnwoude was overvol. Frans Damman leidde de bijeenkomst die geheel naar wens van Gisèle zich voltrok zonder priester en muziek. Het laatste, de muziek, had nooit een grote rol in haar leven gespeeld, behalve als er op gedanst kon worden. En de kerk, die haar opgevoed had, behoorde tot haar privéleven en haar relatie daarmee was niet voor publiek bestemd.

Michael Defuster en Erik Zomers(NIOD) spraken namens de stichting Castrum Peregrini, Antoinette Baan - d'Ailly, de jongste dochter van Arnold d'Ailly, met wie Gisèle in 1959 getrouwd was en met wie zij tot zijn vroege dood in 1967 gelukkige jaren doorbracht, namens haarzelf en haar familie. Achterneven en -nichten uit New York, Frankfort en London vertolkten heel persoonlijk en dierbaar de genegenheid voor hun fantasierijke oudtante. Leo van Santen vertelde over zijn 25 jarige samenwerking met Gisèle, Cees van Ede, de maker van de documentaire van het 'Steentje van G.' en ik droegen eigen gedichten voor. Ute Oelmann, directrice van het Stefan George-Archiv en bestuurslid van de stichting Castrum Peregrini, sprak als laatste aan het open graf Hölderlins gedicht: 'Die Linien des Lebens sind verschieden'.

Terug in Amsterdam, in het souterrain van Herengracht 401, kwamen we opnieuw samen. Na het afscheid in Spaarnwoude werd ook nu weer, net als op haar honderdste verjaardag, een groot warm feest gevierd, dit keer ter herinnering aan Gisèle, haar vriendschap, gastvrijheid, betrokkenheid en trouw.

Februari 2014

Joke Haverkorn van Rijsewijk

Met dank aan Leo van Santen voor zijn betrokkenheid.

IN MEMORIAM Keeske van Rossum du Chattel- Bendien

Vele lange jaren heeft Keeske van Rossum du Chattel- Bendien een groot deel van de vrienden rondom haar man Reinout meegemaakt. In de Stichting Memoriaal is zij zeker geen onbekende want jarenlang vervulde zij de functie van secretaris van het bestuur. Dat heeft ertoe geleid dat er structuur in het beleid van de Stichting kwam. Deze was opgericht uit een enthousiast idee van een aantal vrienden van haar man, maar dat betekende nog niet dat er een zinvol fundament naar allerlei instanties was gelegd die nu eenmaal verplicht zijn bij het vormen van een stichting.

Maar niet alleen in die functie kennen we haar, ook als gastvrouw van de vele vergaderingen in haar huis in Oud Zuilen. Daarnaast was zij een bevlogen aquarellist. De laatste jaren woonde zij in Bergen waar zij een atelier liet bouwen en tot kort voor haar dood enthousiast bleef doorwerken. Jaarlijks exposeerde zij haar werk en het moet haar voldoening gegeven hebben dat zij regelmatig mensen kon rondleiden die haar werk bewonderden en dikwijls kochten.

We verliezen in haar een actieve en creatieve persoon.

LIJST VAN PUBLICATIES

UIT DE DAGBOEKEN VAN EEN RECTOR, DR. J. HEMELRIJK. 256 p. met talrijke illustraties, deels in kleuren, en een biografie. Tweede druk 2002. ISBN 90-806849-2-9. Prijs: € 18,- Voor donateurs: € 15,-.

Reinout Vreijling, TOEN. Gedichten. 25 p. 2001, in een beperkte oplage van 150 ex. Prijs: € 9,- Voor donateurs: € 8,-.

Corrado Hoorweg, DE OUDE OLIJFBOOM. Gedichten. 124 p. Uitgave: Stichting Memoriaal, 2000, in een beperkte oplage van 50 ex. Prijs: € 16,- Voor donateurs: € 12,-

Stefan George, HYMNEN. Duitse gedichten met vertaling in het Nederlands, verzorgd door een vertalercollectief, met een toelichting. 55 p. 2002. ISBN 90-80684910. Prijs: € 9,- Voor donateurs: € 8,-.

EEN VOGEL OP JE SCHOUDE, ERINNERUNGEN AN F.W. BURI. Samenstelling en redactie: E. Marianne Stern. 294 p. met talrijke illustraties. Hilversum 2010. ISBN 978-94-90696-02-3. NUR 321. Prijs: € 25,00.

In de AD HOC reeks:

Deel 1: Heinz Aufrecht, ESCAPADE 1945. Twee herinneringen. 56 p. met drie illustraties. Oud Zuilen 2005. Tweede druk 2006. ISBN-10: 90-806849-5-3 en ISBN-13: 978-90-806849-5-9. Prijs: € 10,- Voor donateurs € 8,-

Deel 2: Jaap van Rossum du Chattel, DOOR DE JAREN. Korte verhalen. 73 p. met twee illustraties. Oud Zuilen, 2006. ISBN 90-806849-3-7. Prijs: € 12,50. Uitverkocht.

Deel 3: Michael Valetton, SPAANSE REIS EN ZEEUWSE RAMP. Herinneringen uit de vijftiger jaren van de twintigste eeuw. 69 p. met 11 afbeeldingen. Oud Zuilen, 2006. ISBN-10: 90-806849-4-5 en ISBN-13: 978-90-806849-4-2. Prijs: € 12,50. Uitverkocht.

Deel 4: Conrad M. Stibbe, DRIE ARCHEOLOGISCHE TOESPRAKEN. 72 p. met 22 illustraties. Oud Zuilen 2007. ISBN 978-90-806849-6-6. Prijs: € 12,50 . Voor donateurs € 10,50.

Deel 5: Gabriel van Emmichoven, GEDICHTEN. 47 p. met een portrettekening van de dichter door Haro Op het Veld. Oud Zuilen 2009. ISBN 978-90-806849-9-7. Prijs: € 12,50. Voor donateurs € 10,50.

Deel 6: Verschillende auteurs, HARO OP HET VELD, TEKENAAR, SCHILDER, BEELDHOUWER. Redactie: Corrado Hoorweg, Christiane Kuby, Camillus op het Veld. 72 p. met talrijke illustraties in kleur. Amsterdam 2010. ISBN 978-94-90696-01-6-9-7. Prijs: € 20,00. Voor donateurs € 17,50.

In de reeks CAHIERS:

Deel 1: Conrad M. Stibbe, Stella Ruhe en anderen, HEINZ AUFRECHT (1925-2007). IMPRESSIES VAN VRIENDEN. 63 p. met 17 illustraties. Oud Zuilen 2008. ISBN 978-90-806849-6-6. Prijs: € 8,- Voor donateurs € 6,50.

Deel 2: Reinout Vreijling, NIMFEN EN LEGIOENEN. Gedichten. 47 p. met 3 illustraties. Oud Zuilen 2008. ISBN 978-90-806849-7-3. Prijs: € 8,- Voor donateurs € 6,50.

Deel 3: Wolfgang Osthoff und Bruno Pieger, EROS UND ETHOS - GEGEN THOMAS KARLAUFS GEORGE-BILD. 44 p. Met drie illustraties. ISBN 978-90-806849-8-0. Prijs: € 8,- Voor donateurs € 6,50.

In samenwerking met erkende uitgevers (bij ons te bestellen):

J.G. van Rossum du Chattel, C.M.Hoorweg et alii, EL GRAN BAL, Leven en werk van Chris Dekker (1922-1996). 310 p. met talrijke illustraties. Uitgeverij van Gruting, Westervoort, 2005. ISBN 90 75879 288. Prijs: € 30,-. Voor donateurs € 24,-.

Corrado Hoorweg, Michael Valetton, Olaf Weyand (red.), AAN DER DROOMEN TORENTTRANS. WERK EN LEVEN VAN VINCENT WEYAND (1921-1945). 286 p. met talrijke illustraties. Uitgeverij van Gruting, Westervoort, 2008. ISBN 879-90-75879-438. Prijs: € 25,- Voor donateurs € 20,-.

OP EEN HEUVELTOP IN OVERIJSSSEL, Leven en werk van Selina Pierson. 237 p., met talrijke afbeeldingen en een biografie. Uitgave: De IJsselacademie, Kampen, 2002. ISBN 90-6696-142-8. Prijs: € 12,50. Voor donateurs € 9.50,-.

Constantijn Huygens, JOURNAAL VAN DE REIS NAAR VENETIË, vertaald en ingeleid door Frans R.E. Blom. Franse tekst met Nederlandse vertaling, geïllustreerd en van aantekeningen voorzien. 192 p. Uitgave: Prometheus-Bert Bakker, Amsterdam, 2003. ISBN 90 351 2500 2. Prijs: € 29,95 . Voor donateurs: € 24,-.

Corrado Hoorweg, GEDICHTE. 90 Nederlandse gedichten met vertalingen in het Duits eraast door F.W. Buri. 200 p. Uitgave: Daniel Osthoff Verlag, Würzburg, 2002. ISBN 3-9805298-8-6. Prijs: € 16,- Voor donateurs € 12,-

Wendelin Ludwig, STABHOCHSPRINGER, Sämtliche Gedichte. 160 p. met 7 portretfoto's, met biografie. Genummerde oplage van 300 exemplaren. Uitgave: Verlag für Berlin-Brandenburg, Potsdam, 2004. ISBN 3-935-35-53-5. Prijs: € 20,-. Voor donateurs: € 15,-. Voor donateurs € 10,50.

Conrad M. Stibbe, TREBENISHTTE, The Fortunes of an Unusual Excavation, with a contribution by Rastko Vasic. 152 pp. met talrijke illustraties. Uitgave: "L'Erma" di Bretschneider, Roma 2003. ISBN 88-8265-212-2. Prijs: € 80,-. Voor donateurs: € 60,-

U kunt deze publicaties direct bij ons bestellen. Alle prijzen zijn exclusief verzendkosten.

Hoe kan men de ANBI-Stichting Memoriaal bij leven begunstigen?

Er zijn twee mogelijkheden:

1. de eenmalige gift en
2. de minimaal 5-jarige giften.

Ad 1. deze giften per belastingjaar moeten om aftrekbaar te zijn boven de drempel van 1% van het zgn. drempelinkomen liggen én minimaal € 60,00 en maximaal 10 % van dat drempelinkomen bedragen.

Ad 2. veel prettiger voor schenker en voor onze ontvangende stichting is de gift te spreiden over 5 jaar achter elkaar: ieder jaar hetzelfde bedrag van minimaal € 60,00, dus totaal minimaal € 300. Dan is die giftenreeks zonder de bij 1. genoemde drempel geheel aftrekbaar. Tot nu moest de schenkingsakte door een notaris worden opgemaakt, maar vanaf 2014 hoeft dat niet meer.

Tenslotte kan men ook bij testament een ANBI-Stichting begunstigen: over die begunstiging hoeft géén belasting (door de stichting) of successierecht (door de erfgenamen) te worden betaald.

Een sponsor draagt tenminste 100 Euro, een begunstiger tenminste 25 Euro bij.

BANK ING / IBAN: NL 16 INGB 0004 2566 74 / BIC: INGBNL2A

BANK ABN-AMRO / IBAN: NL 79ABNA0447054678 / BIC: ABNANL2A